

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatele **L. M.**, zastoupeného JUDr. Milanem Zápotočným, advokátem se sídlem v Jihlavě, Telečská 7, za účasti **Krajského úřadu kraje Vysočina**, se sídlem v Jihlavě, Žižkova 57, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2006, č. j. 57 Ca 55/2004 – 60, ve znění opravného usnesení ze dne 7. 6. 2006, č. j. 57 Ca 55/2004 – 75,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Brně, kterým soud zamítl jeho žádost o osvobození od soudních poplatků, neboť stěžovatel nesplnil zákonné předpoklady pro toto osvobození.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel spatřuje vady napadeného usnesení v jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a v nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se stěžovatele jako podnikatelského subjektu. Dále podotkl, že i když měl krajský soud k dispozici všechny relevantní skutečnosti, soudem byly zohledněny jen některé z nich. V neposlední řadě stěžovatel namítl, že postup soudu by za jistých okolností mohl znamenat ohrožení Listinou základních práv a svobod zaručeného práva stěžovatele na soudní ochranu a spravedlivý proces obsaženého v čl. 36.

Stěžovatel se proto domnívá, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, proto navrhl zrušení napadeného usnesení krajského soudu. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ke kasační stížnosti uvedl, že ji nepovažuje za důvodnou, a proto navrhl její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Zásadní stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas s posouzením právní otázky, zda-li splnil podmínky pro přiznání nároku na osvobození od soudních poplatků tak, jak ji zhodnotil krajský soud. Nejvyšší správní soud proto zhodnotil obsah spisu Krajského soudu v Brně.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se stěžovatele jako podnikatelského subjektu. Krajský soud označil stěžovatele za podnikatelský subjekt, a to na základě skutečnosti, že stěžovatel je společníkem obchodní společnosti M., s. r. o., se sídlem v N., P., zapsané ve vložce č. xx oddílu C obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze. S touto námitkou se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud a nepovažuje stěžovatele za podnikatelský subjekt ve smyslu zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen obchodní zákoník), jak je chybně uvedeno v odůvodnění usnesení krajského soudu. Na druhou stranu však Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelovým tvrzením, že mu tato forma účasti na výše uvedené obchodní společnosti M., s. r. o., nemůže a ani fakticky neslouží jako zdroj finančních prostředků. Tato obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem dosahování zisku, a proto podíl společníka na tomto zisku lze za normálních okolností předpokládat. Nejvyšší správní soud proto má za to, že je nutné zohlednit tuto skutečnost při posuzování majetkových, výdělkových a osobních poměrů stěžovatele.

Stěžovatel rovněž upozorňuje na nepřezkoumatelnost usnesení krajského soudu, a to z důvodu, že ačkoli bylo tomuto soudu předloženo daňové přiznání za daňové období roku 2005 a tudíž soud měl k dispozici všechny relevantní skutečnosti, soudem byly zohledněny pouze stěžovatelovy příjmy z pronájmu ve výši 668 387 Kč, avšak výdaje (tj. náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů) ve stejné výši, tj. 668 387 Kč, již zohledněny nebyly. Stejně tak příjmy stěžovatele ze závislé činnosti ve výši 48 082 Kč za období leden až září 2005 byly zhodnoceny pouze ve vztahu k období, ve kterém byly dosaženy. Příjem ve výši 48 082 Kč měl být, dle stěžovatele, zohledněn ve vztahu k celému roku 2005, tj. k 12 kalendářním měsícům, protože od října 2005 byl stěžovatel hlášen na Úřadu práce v Jihlavě jako uchazeč o zaměstnání. Stěžovatel dále nesouhlasí s tím, že krajský soud usnesení zdůvodnil pouhým výpočtem a porovnáním tohoto výpočtu s částkou, která je uvedena v nařízení vlády č. 505/2005 Sb., o zvýšení částek

životního minima, vypočítávající částky životního minima, které jsou vymezeny na zajištění výživy a ostatních základních potřeb občana a zajištění nezbytných nákladů na domácnost, aniž by zhodnotil faktickou výši nebo objem finančních prostředků stěžovatele. Stěžovatel se proto z výše uvedených důvodů domnívá, že soud chybně přihlédl výlučně k jeho příjmům, avšak nepřihlédl k jeho výdajům, a z těchto důvodů došel k nesprávnému závěru o skutečnosti, že průměrný měsíční příjem stěžovatele činí 62 318,50 Kč.

S ohledem na danou skutkovou situaci a na skutečnost, že dle s. ř. s. prokazuje nárok na přiznání osvobození od soudních poplatků stěžovatel, Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud nepochybil, když osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost stěžovateli nepřiznal.

Jak již bylo Nejvyšším správním soudem v minulosti judikováno, při podání návrhu na individuální osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. musí žalobce v žádosti o osvobození od soudních poplatků jednak uvést, v čem spatřuje nedostatek prostředků, z nichž by měl zaplatit soudní poplatek, a jednak toto tvrzení doložit. Stěžovatel svou žádost odůvodnil odkazem na své osobní, majetkové a výdělkové poměry, avšak toto své tvrzení, což je pro posouzení jeho nároku zásadní, již dostatečně nedoložil. Stěžovatel sice předložil krajskému soudu vyplněný tiskopis o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, fotokopii přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2005, fotokopii potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků, sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, avšak neprokázal, že by zaplacením soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 3 000 Kč bylo ohroženo uspokojování jeho nezbytných potřeb a osob na něm výživou odkázaných. Soud dále konstatuje, že samotné daňové přiznání nemůže bez dalšího prokazovat všechny osobní a majetkové poměry stěžovatele, neboť v řízení dle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. je nutno zohlednit celkovou situaci stěžovatele, nikoliv jen příjem podléhající dani z příjmů za zdaňovací období roku 2005, ale také například skutečnost, že stěžovatel je společníkem obchodní společnosti. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s postupem krajského soudu, když v této věci posuzoval nejenom výši příjmů a množství disponibilních finančních prostředků s nařízením vlády č. 505/2005 Sb., o zvýšení částek životního minima, ale také posuzoval možnost a schopnost stěžovatele tyto prostředky si opatřit.

V neposlední řadě se stěžovatel domnívá, že postup soudu by mohl za jistých okolností, zejména pokud nedojde k nápravě v rámci řízení u Nejvyššího správního soudu, znamenat ohrožení Listinou základních práv a svobod zaručeného práva stěžovatele na soudní ochranu a spravedlivý proces obsaženého v čl. 36, a to z důvodu, že při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží nejen k majetkovým a sociálním poměrům žadatele, ale též k výši soudního poplatku a k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, a mimo jiné rovněž k povaze uplatněného nároku. Dalším důvodem je nemožnost uplatňovat nebo bránit své právo. Jako poslední důvod stěžovatel uvádí, že soud vzhledem k jeho majetkovým a sociálním poměrům zřejmě zcela vůbec nezvážil možnost poskytnout osvobození od soudních poplatků též jen zčásti.

Ani s těmito důvody se Nejvyšší správní soud neztotožňuje, protože v případě, kdy krajský soud postupoval v souladu s hmotnými a procesními právními předpisy, které se vztahují k této věci, nemohlo dojít k ohrožení Listinou základních práv a svobod zaručeného práva stěžovatele na soudní ochranu a spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že postup krajského soudu nebyl v rozporu se zákonem, protože při

svém rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků zohlednil všechny výše uvedené skutečnosti, a to i přesto, že následně tuto žádost zamítl.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud nepochybil, když rozhodl tak, že nárok na osvobození od soudních poplatků stěžovateli nepřiznal, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 cit. zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Nejvyšší správní soud o tomto návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím na věci odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu žádné náklady nevznikly, proto mu soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu